

RUČNÍ TKANÍ

na stavech, stávcích a rámech

Iva Prošková

RUČNÍ TKANÍ

na stavech, stávcích a rámech

Iva Prošková

Grada Publishing

RUČNÍ TKANÍ

na stavech, stávcích a rámech

Iva Prošková

Upozornění pro čtenáře a uživatele této knihy

Všechna práva vyhrazena. Žádná část této tištěné či elektronické knihy nesmí být reprodukována a šířena v papírové, elektronické či jiné podobě bez předchozího písemného souhlasu nakladatele. Neoprávněné užití této knihy bude trestně stíháno.

RUČNÍ TKANÍ

na stavech, stávcích a rámech

Iva Prošková

Vydala Grada Publishing, a.s.,
U Průhonu 22, Praha 7
info@grada.cz, www.grada.cz,
tel.: +420 234 264 401
jako svou 8551. publikaci

Texty a fotografie: Iva Prošková a Jan Prošek
Grafická úprava a sazba: Monika Davidová
Odpovědná redaktorka: Jana Minářová

Počet stran 112
Vytisklo TISK CENTRUM s.r.o., Moravany u Brna

© Grada Publishing, a.s., 2022
Cover Design © Monika Davidová, 2022

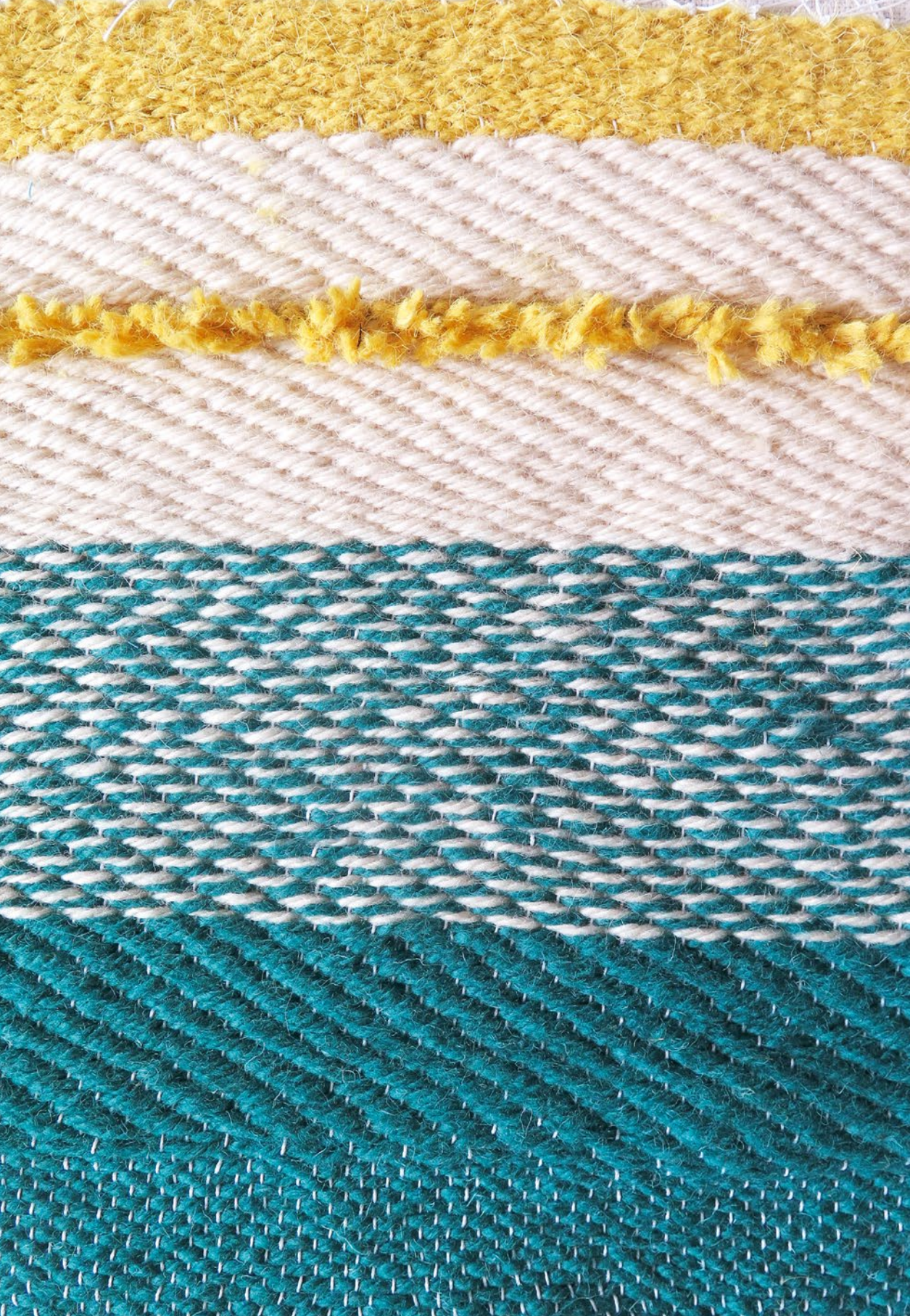
Názvy produktů, firem apod., použité v knize mohou být ochrannými známkami, nebo registrovanými ochrannými známkami příslušných vlastníků. Doporučení a pracovní postupy v této knize byly autorem ověřeny, přesto nelze za ně převzít odpovědnost. Autor ani nakladatelství neručí za jakékoliv věcné, osobní ani majetkové škody.

ISBN 978-80-271-4930-8 (ePub)
ISBN 978-80-271-4929-2 (pdf)
ISBN 978-80-271-3355-0 (print)

OBSAH

Základní pojmy	8	Černobílá kabela a pouzdro	78
Ruční tkalcovské stavy a stávky	18	Čtverce a uzlíky	80
Rekonstrukce historických stavů	24	Kabela se spirálkami	84
Vazebné techniky	32	Sáček na svačinu	86
Materiály a pomůcky	36	Velký barevný batoh	88
Tkané výrobky	39	Batoh s mušlí	89
Tapisérie	40	Cikánské tkanice	92
Aztécká kabelka	42	Sedák na stoličku	94
Šaty s ruční tkaninou	46	Polštář ze smyček	96
Pásek	48	Batikovaný polštář	97
Kabelka z pásku	52	Drobný náhrdelník	98
Šála dvojí tváře	54	Trojúhelníkový náhrdelník	100
Přehoz z nařezané pleteniny	56	Šperk s krajkou	101
Kabela dvojí tváře	60	Náhrdelník ze čtyř čtverců	102
Polštář z obdélníků a čtverců	64	Tkaný náramek	104
Kabelka – psaníčko	66	Tkaní na rámu	105
Malá večerní kabelka	68	Tkaní na rámu	106
Náhrdelník	70	Modré nebe	108
Kanafasová kabela a šála	74	Šaty ze čtverců	110

RUČNÍ TKANÍ TRADIČNÍ I NOVÉ

Motto: „Textilní umění patří k nejstarším uměleckým projevům lidstva.“

Tkaní látek je známé od pravěku a jeho princip se v podstatě nezměnil. Díky tkalcovským stavům ručním i těm strojovým – průmyslovým se změnila rychlost tkaní, množství vzorů a použití. Přesto vedlo tkaní v poslední době k jeho zjednodušení.

Tato kniha nás provede tak trochu historií na primitivních stavech a jak si podobné připravit i v dnešní době. Od těch primitivních až k současným, i když stále nejjednodušším, a nakonec i k různým kuriózním a nezvyklým. Vždy se ale jedná o tkaní na ručních stavech. Většinu tkanin lze tkát samozřejmě i na rámu.

ZÁKLADNÍ POJMY

Základní tkalcovské pojmy nejsou tak docela běžné, proto uvádíme alespoň ty, které jsou v této publikaci zastoupené.

Tkanina

Tkaninou rozumíme výrobek z přízí vzniklý křížením dvou soustav nití, osnovy a útku, většinou v úhlu 90°.

Osnova a útek

Osnova je u vertikálních stavů svislá a u horizontálních stavů vodorovná soustava nití. Při tkaní je navedena jako první, říká se, že ji snováme.

Útek je příčná a většinou kratší strana tkaniny a do osnovy se vnáší, také se tomu říká házení.

A close-up photograph of a textile loom. The image shows a series of vertical white threads (the warp or 'osnova') held in place by a series of horizontal wooden pegs. A single horizontal green thread (the weft or 'útek') is being woven through the vertical threads. The background is a dark, textured surface, possibly the loom's bed or a piece of fabric being woven.

Osnovní kříž

Jedná se vlastně jen o provléknutí nejméně dvou tyček mezi osnovu, které se provléknou střídavě pod a nad jednotlivou osnovní nit. Druhá tyč se provlékne opačně. Kříž pěkně srovná osnovní nitě, a to nejen u primitivního tkání, ale i stavů ručních. Lépe se pak osnova provléká mezi listy.

Osnovní kříž vertikálního stavu

Osnovní kříž horizontálního stavu